

26. Nuorisotyö

Nuorisotyölautakunnan kokoonpano. Kaupunginvaltuusto oli kokouksessaan tammikuun 9 p:nä valinnut nuorisotyölautakuntaan v:ksi 1952 seuraavat jäsenet: puheenjohtajaksi päätoimittaja L. Tujusen, muina jäseninä olivat apulaistoimistopäällikkö V. Varjola, toimittaja E. Wiksten, varatuomari I. Sahlan, viilaaja O. Laine, autonasentaja E. Laine, filosofian maisteri H. Backman, pastori F. Fernström ja metsänhoitaja V. Palosuo. Nuorisotyölautakunta valitsi varapuheenjohtajakseen apulaistoimistopäällikkö V. Varjolan (22.1. 4 §).

Kaupunginhallituksen edustajana toimi opetus- ja sairaala-asiaain johtaja P.B.J. Railo, suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan edustajana kansakoulujen tarkastaja, filosofian tohtori A. Huuskonen, ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan edustajana opettaja T. Häggström sekä lastensuojelulautakunnan edustajana filosofian maisteri K. Helasvuo.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 14 kertaa ja pöytäkirjan pykäläiluku oli 128.

Nuorisotoimisto. Nuorisotoimiston päällikkönä ja kaupungin nuorisotiesiamiehenä toimi filosofian maisteri H. Niittynen. Apulaisnuorisotiesiamiehenä toimi nuorisoneuvonjohtaja K. Forsman. Toimistoapulaisina toimivat rouva P. Heininen ja neiti L. Nikko, joka erosi toimestaan elokuun 31 p:nä. Hänen tilalleen valittiin syyskuun 1 p:stä alkaen rouva K. Paturi. Viimeksi mainittu virka vakinaistettiin heinäkuun 1 p:nä.

Nuorisotoimistolle saapui kertomusvuonna kaikkiaan 894 kirjettä ja sieltä lähetettiin 4 450 kirjettä. Kiertokirjeitä lähetettiin yhteensä 17

Nuorisotyölautakunnan lainavarasto. Kertomusvuoden aikana oli lainaajien lukumäärä noususuunnassa, joka käy ilmi seuraavasta taulukosta:

Lainattuja välineitä	Varastossa		Lainaukset	
	1951	1952	1951	1952
telttoja ja kaminoita	81	158	283	567
keittiökeittiöitä	10	10	34	27
keittiövälineitä	-	796	873	866
työkaluja	-	77	95	92
tekn. välineitä	-	18	137	493
musiikkivälineitä	-	396	541	1139
muita välineitä	-	90	53	134
yhteensä	91	1545	2016	3318

Uudishankintoja tehtiin kertomusvuoden aikana seuraavasti: 9 kpl Niger-telttoja (6-8 hengen), 8 kpl Panu-telttoja (2 hengen), 2 kpl amerikk. telttoja, 182 kpl äänilevyjä, rainaheitin, 16 mm:n Revere-elokuvakone ja sähkögrammofoni.

Tämän lisäksi hankittiin jonkin verran keittiövälineitä ym. pikkutavaraa.

Nuorisotoimiston onnistui syyskuun 1 p:stä lähtien saada uutta varastotilaa Döbelninkatu 3 A:sta. Varasto on kuiva ja lämmin, mutta valitettavasti se sijaitsee melko kaukana toimistosta, minkä takia jokainen lainaus vie suhteellisen paljon aikaa.

Telttoja ja teknillisiä apuvälineitä olisi vielä hankittava lisää varastoon, sillä se ei riitä tyydyttämään järjestöjen tarvetta ja kysyntää.

Nuorisotyölautakunnan kerhohuoneet. Kertomusvuoden aikana onnistui lautakunta saamaan lisää kerhohuoneita. Nämä kerhohuoneet olivat kaikki hyvin ahkerassa käytössä. Yleensä ei voitu antaa käyttövuoroja kaikille anojille, siitä huolimatta että illat olivat jaettuina kahteen vuoroon. Myöskin lautakunnan huone annettiin tilapäisesti järjestöjen käyttöön ja sen lisäksi käytettiin sitä niinkuin järjestötoimistoakin lautakunnan kurssitoimintaan.

Nuorisotoimisto, Unioninkatu 27 C. Nuorisotoimiston yhteydessä on kaksi huonetta sekä toisessa kerroksessa myöskin kaksi erillistä kerhohuonetta, jotka viimeksi mainitut luovutettiin nuorisotyölautakunnan käyttöön huhtikuun 1 p:stä alkaen, mutta korjausten takia ei näitä voitu käyttää ennenkuin syyskuun alusta lähtien. Toisessa kerroksessa olevan huoneiston yhteydessä on myös valokuvauslaboratorio täydellisine laitteineen.

Kerhohuoneita käyttivät säännöllisesti seuraavat järjestöt: Folkdanslaget Aegir, Amatörteatersällskapet, Bomben, Folkdanslaget Bro, Partio-tyttöliippukunta Eräsiskot, Eteläiset, Globen, Helsingin Oravat, Helsingin Kisailijat, Helsingin Kisaveikot, Helsingin Naisurheilijat, Helsingin Toverit, Helsingfors Simsällskap, Hesparto, IOGT-Nuori Imatra, Karjalan Nuoret, Kruunuhaan Demokraattiset Nuoret, Kruunuhaan Sosialidemokraattiset Nuoret, Ortodoksisten Nuorten Liitto, Pallotoverit, Pellinge Hembygdsförening, Riddargossarna, Seaboys, Svenska Ungdomsklubben, Svenska Upplysningsbyrå, Suomalaisen Kansantanssin Ystävät, Raittiusyhdistys T.R.I., TUL-Helsingin piiri, Vikingaflickorna, I.K. Örnén.

Sen lisäksi käyttivät järjestöt tilapäisesti näitä kerhohuoneita tilaisuuksiinsa.

Valokuvauslaboratoriota käyttivät: Arkatron, Bomben, Kalliokiipijät, Kalliola, Rautatieläiset, Spanarna, Svenska Ungdomsklubben, Vallilan NMKY. Käyttövuoroja oli yhteensä 738.

Siltasaaren kerhohuoneet, Siltasaarenkatu 5, V kerros. Siltasaarenkatu 5:ssä, V kerroksessa oleva 6 huoneen ja keittiön huoneisto siirtyi nuorisotyölautakunnan hallintaan huhtikuun 1 p:stä alkaen, mutta korjausten takia se annettiin järjestöjen käyttöön vasta myöhään syksyllä. Illat olivat jaettuna kahteen vuoroon. Seuraavat nuorisojärjestöt käyttivät säännöllisesti huoneita: Alppilan Demokraattiset Nuoret, Globen, Helsingin Eteläinen Sosialidemokraattinen Työläisnuorisosasto, Helsingin Toveriseura, Helsingin Työväen Nyrkkeilijät, Hesparto, Karhun Pojat, Kokoomuksen Nuoret, Kristillinen Työväenyhdistys, Kruunuhaan Sosialidemokraattiset Nuoret, Maatalouskerho yhdistys, Nuoret Kotkat, Lastenosasto Nouseva Voima, Siltasaaren Demokraattiset Nuoret ja Pioneerit, Suomen Nuorisolähetys, Sörnäisten Demokraattiset Nuoret, Raittiusyhdistys T.R.I., Työväen Pyöräveikot, Uraan Vilpas, Viipurin Nyrkkeilijät, Vikingaflickorna. Käyttövuoroja oli yhteensä 219.

Kumpulan kerhohuoneet, Kymintie 46 ja Limingantie 96. Mainitut kaksi pientä kerhohuonetta olivat niinkuin edellisenä vuonnakin ahkerasti järjestöjen käytössä. Näissä huoneissa oli järjestöllä koko ilta käytettävään. Seuraavat järjestöt käyttivät säännöllisesti ko. huoneita: Karhuveikot, Karjalan Päivän Nuoret, Kaupunkilähetys, Käpytytöt, Toukolan Retkipojat, Toukotytöt, Suomen Ilmailuliitto.

Kymintien kerhohuoneessa järjestettiin 10 juhlatilaisuutta ja 181 kerhotilaisuutta. Limingantien kerhohuoneessa järjestettiin 119 tilaisuutta.

Syyskauden alkaessa osa kerhoista siirtyi Kustaa Vaasankadun uusiin taloihin, mikä aiheutti sen, etteivät kokoontumisvuorot vielä nousseet v:n 1951 määriin.

Intiänkatu 20:n kerhohuoneet. Nuorisotyölautakunta sai syyskuun 1 p:stä käyttöönsä Intiänkatu 20:ssä sijaitsevasta uudesta talosta kaksi kellarihuonetta kerhotoimintaa varten ja myöhemmin vielä yhden kellarihuoneen, joka talkoovoimin sisustettiin askarteluhuoneeksi. Viimeksi mainitussa huoneessa yritti Pingviinit-niminen kerho järjestää erityisesti talon lapsille kerhotoimintaa. Seuraavat järjestöt käyttivät säännöllisesti näitä huoneita: Karhuveikot, Käpylän Demokraattiset Nuoret, Käpytytöt, Kumpulan Demokraattiset Nuoret, Pingviinit ja Toukotytöt.

Eläintarhan askarteluparakit, Savonkatu 2. Eläintarhan kansakoulun takana sijaitsevat askarteluparakit olivat seuraavien järjestöjen käytössä: Alppilan Demokraattiset Nuoret, Helsingin kristillinen Työväenyhdistys, Keski-Kallion Demokraattiset Pioneerit, Käpylän Nuoret Kotkat, Metsänkävijät lippukunta, Nouseva Voima, Sörnäisten Demokraattiset Pioneerit, Mäkelän Kerhokeskus.

Kansakoululaiset käyttivät metallipuolta päivisin, mutta kaikki illat olivat järjestöjen käytössä.

Vahtimestari-kalustonhoitajana toimi V. Stenvall.

Pasilan askarteluparaki. Parakki oli niinkuin edellisenä vuonnakin Pasilan nuorisjärjestöjen käytössä.

Oulunkylän retkeilykeskus. Retkeilykeskuksessa suoritettiin v. 1949 laaditun sopimuksen mukaan Ungdomsföreningen Bomben edelleen kunnostustöitä. Paitsi Bombenia, jolla em. sopimuksen mukaan oli erinäisiä etuja alueen käytössä, käyttivät myös muut järjestöt sitä viikonloppu- ja sunnuntai-retkiensä kohteena.

KERHOKESKUKSET.

Käpylän kerhokeskus, Mäkelänkatu 78-82. Käpylän kerhokeskuksessa toimi keskimäärin 83 poikaa ja 115 tyttöä eli yhteensä 198 kerholaista. Äitikerhossa oli 25 äitiä, Kerhokeskuksessa oli toiminnassa 22 kerhoa, jotka vuoden aikana pitivät kaikkiaan 1215 tilaisuutta. Bengtsärin saarella pidetyllä leirillä oli 20 leiriläistä.

Kerhokeskuksen johtajana toimi libristi M. Suomalainen tammikuun 31 p:ään asti ja helmikuun 1 p:stä lähtien insinööri E. Lukkaroinen, joka pyysi vapautusta toimestaan syyskuun 1 päivästä alkaen, mistä lähtien hopeaseppä H. Kauppala hoiti virkaa. Tyttötyönjohtajana toimi rouva T. Valkama sekä muina palkattuina ohjaajina M. Kauppala, L. Markkula, I. Nieminen, T. Oinonen, S. Vedenoja, K. Orjatsalo ja O. Kykkänen.

Mäkelän kerhokeskus, Mäkelänkatu 45. Mäkelän kerhokeskukseen kuului keskimäärin 45 poikaa ja 69 tyttöä, yhteensä 114 kerholaista. Kerhoja toimi keskimäärin 8, jotka pitivät vuoden aikana yhteensä 604 tilaisuutta. Kesäleirillä Bengtsärin saarella oli yhteensä 22 osanottajaa ja talvileirillä 21.

Kerhokeskuksen johtajana toimi nuorisonohjaaja H. Väinölä. Ohjaajina olivat: A. Lammi, L. Härmä, A. Jokivartio ja A. Teirikko.

Bengtsärin leirialue. Leirialuetta käyttivät Käpylän ja Mäkelän kerhokeskusten tytöt ja pojat.

Kurssitoiminta. Vuoden aikana järjestettiin seuraavat suomen- ja ruotsinkieliset kurssit:

15 suomenkielistä kurssia.	Aika	Osanottajia	Kurssin johtaja
1. Psykologian kurssi	11.2.-27.2.	n. 200	maist. G.von Weissenberg
2. Näyttämöohjaajakurssi	12.2.-6.3.	33	taiteilija S. Puurunen
3. Lennokki-ohj.kurssi	15.2.-17.3.	15	ohjaaja Lumes
4. Tekn.väl.käyttö "	4.3.-14.3.	24	maist. H. Niittynen
5. Kitarakurssi	7.3.-25.4.	35	muusikko I. Englund
6. Kangaspainantakurssi	10.3.-20.3.	34	taiteilija K. Suovuori
7. Ensiapukurssi	18.9.-7.10.	15	sair.hoit. K. Kaalamo
8. Tekn.väl.käyttö "	23.9.-3.10.	37	maist. H. Niittynen
9. Leikkikurssi	25.9.-30.10.	24	maist. K. Varjo
10. Järjestölehtikurssi	9.10.-27.10.	21	maist. T. Helminen
11. Muovityökurssi	17.10.-27.10.	22	insinööri M. Louhivuori
12. Nahkamuotoilukurssi	21.10.-10.11.	28	nuoriso-ohj. V. Talonen
13. Joulukoristekurssi	17.11.-26.11.	34	opettaja T. Korhonen
14. Vanhojen tanssienkurssi	18.11.-3.12.	57	voim.op. S. Vehmersalo
15. Retki- ja erät.kurssi	19.11.-28.11.	26	ohjaaja E. Aimola

7 ruotsinkielistä kurssia.

1. Kitarakurssi	13.2.-2.4.	25	muusikko I. Englund
2. Näyttämöohjaajakurssi	18.2.-17.3.	28	toimittaja A. Schulman
3. Valokuvauskurssi	10.3.-21.4.	23	valokuvaaja P.O.Jansson
4. Tekn.väl.käyttökurssi	8.10.-17.10.	18	nuoriso-ohj. K. Forsman
5. Keramiikkakurssi	22.10.-3.12.	22	taiteilija Schultz
6. Jouluaskartelukurssi	25.11.-5.12.	21	nuoriso-ohj. K. Forsman
7. Kangaspainantakurssi	1.12.-9.12.	12	opettaja G. Stude

Avustuksia. Nuorisotyölautakunta antoi kaupunginhallitukselle sen pyytämän lausunnon, joka koski nuorisojärjestöille jaettavia, yhteensä 4 340 000 mk:n suuruisia avustuksia (18.3. 35 §).

Lautakunta jakoi järjestöille johtajakoulutusta varten kurssiavustuksia 350 000 mk (18.3. 34 §).

Opintomatkoja ja vierailuja. Düsseldorfista vieraili Helsingissä 11 hengen joukkue Olympian kisojen aikana ja Grazin lastensuojelulautakunnan johtaja Itävallasta vieraili nuorisotoimistossa kesäkuussa kaksi päivää. Sen lisäksi vierailivat monet kotimaisten lautakuntien edustajat nuorisotoimistossa.

Aloitteet. Suomen Rakennustyöläisten liiton osasto n:o 8 lähetti kirjelmän, jossa kehoitettiin nuorisotyölautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin nuorisotalojen saamiseksi eri puolille kaupunkia, erityisesti Vallilaan ja Pitkän sillan pohjoispuolelle (1.4. 41 §). Nuorisotyölautakunta merkitsi asian tiedoksi, koska kirjelmässä esitetyt seikat jo oli otettu huomioon nuorisotalosuunnitelmissa.

Lautakunnan jäsenet E. ja O. Laine esittivät nuorisotyölautakunnalle aloitteen, jossa esitettiin, että nuorten, alle 21 vuotiaitten, kielitaitoisten henkilöiden käyttäminen tarjoilijoina anniskeluravintoloissa Olympian kisojen aikana asettaisi nuorison vaaralle alttiiksi väkijoumiin nähden ja että lakiin esitetty muutosehdotus on työvän suojelulain hengen vastainen (18.6. 67 §). Nuorisotyölautakunta päätti, ettei aloite antanut aihetta toimenpiteisiin, koska eduskunta oli jo päättänyt hylätä ko. lain muutoksen.

Kaupunginhallitus lähetti nuorisotyölautakunnalle kirjelmän, jossa SKDL:n valtuustoryhmä esitti, että kaupunginvaltuusto varaisi v:n 1953 talousarvioon 80 milj. mk:n määrärahan nuorisotalon rakentamiseksi Vallilaan (28.8. 85 §). Nuorisotyölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se oli anonut Vallilan nuorisotaloa varten tonttia ja että se oli esittänyt talon rakentamisen otettavaksi kolmen vuoden rakennusohjelmaan. Koska varatulle tontille saadaan rakentaa vain 4 000 m³, nuorisotyölautakunta piti 80 milj. mk:n määrärahaa liian suurena.

Raittiuslautakunta esitti kirjelmässään huhtikuun 20 p:nä nuorisotyölautakunnalle aloitteen, jossa se ehdotti kaupungin eri viranomaisten kesken pidettäväksi yhteisen neuvottelutilaisuuden, jossa kunkin lautaja johtokunnan edustajat pitäisivät lyhyen alustuksen suunnitellusta yhteistyöstä eri elimien kesken (30.9. 95 §). Nuorisotyölautakunta päätti osallistua kokonaisuudessaan kokoukseen ja valitsi nuorisosiames H. Niittynen alustuksen pitäjäksi nuorisotyölautakunnan osalta.

Lautakunnan tekemät tärkeimmät päätökset. Nuorisotyölautakunta päätti valita Käpylän kerhokeskuksen johtajan virkaan insinööri E. Lukkaroisen helmikuun 1 p:stä alkaen (22.1. 9 §); nimetä maalta muuttavan nuorison jaostoon samat henkilöt kuin v:ksi 1951 eli puheenjohtajaksi H. Backman ja jäseniksi I. Sahlan, V. Varjola, H. Niittynen (12.2. 17 §); hyväksyä v:n 1952 kurssisuunnitelman sellaisiin muutoksiin, että suomenkielisten keramiikkakurssien sijasta pidettäisiin nahkamutoilukurssit (12.2. 19 §); hyväksyä toimintakertomuksen v:lta 1951 tehtyään siihen eräitä pieniä lisäyksiä (4.3. 29 §); jakaa järjestöjen kurssitoimintaa varten 350 000 mk sekä käyttää itse 826 600 mk omaan kurssitoimintaan (18.3. 34 §); esittää kaupunginhallitukselle lausunnon nuorisomäärärahojen jaosta, jaettavana oli 4 340 000 mk (18.3. 35 §); esittää kaupunginhallitukselle, että kau-

pungin vuokrahuoneisto Siltasaarenkatu 5:ssä luovutettaisiin nuorisotyö-
 lautakunnan käyttöön nuorisojärjestöjen kokoontumispaikaksi (22.4. 50 §);
 anoa kaupunginhallitukselta Inarintien varrella olevia tontteja n:o 541
 ja 546 käytettäväksi niin, että tontti 546 varattaisiin nuorisotaloa var-
 ten ja tontille 541 saataisiin rakentaa väliaikainen parakki (22.4. 51 §);
 hyväksyä maalta muuttavan nuorison ongelmia tutkivan jaoston mietinnön
 (13.5. 57 §); esittää palkkalautakunnalle, että nuorisotoimiston uuteen,
 vakinaiseen 20.plk:n toimistoapulaisen virkaan olisi siirrettävä neiti
 L. Nikko virkaa haettavaksi julistamatta (13.5. 60 §); sosiaaliministe-
 riön palkkaosasto ilmoitti toukokuun 9 p:nä hylänneensä palkkaluokan ko-
 rotusehdotuksen; pyytää kaupunginhallitusta antamaan asuntotuotantokomi-
 tealle ohjeita askartelu-, kerho- ja kokoushuoneiden varaamiseksi uusiin
 taloihin, joita kaupunki oli rakennuttanut (18.6. 69 §); pyytää kiinteis-
 tölautakunnalta lupaa saada käyttää Intiankatu 20:ssä sijaitsevia kerho-
 huoneita (18.6. 72 §); vapauttaa L. Nikon syyskuun 1 p:stä nuorisotoimis-
 ton toimistoapulaisen virasta ja valita em. virkaan rouva K. Paturin
 (28.8. 76 §, 30.9. 93 §); vapauttaa insinööri E. Lukkaraisen Käpylän
 kerhokeskuksen johtajan virasta syyskuun 1 p:stä alkaen ja valita vir-
 kaan hopeaseppä H. Kauppalan (28.8. 77 §, 30.9. 98 §); hyväksyä talous-
 arvion v:ksi 1953 (28.8. 88 §); osallistua nuorisoviikon järjestelyihin
 ja antaa toimistolle tehtäväksi yksityiskohtaisen suunnitelman laatimi-
 sen (25.11. 116 §) sekä varata nuorisoviikon tilaisuutta varten 250 000mk
 (16.12. 128 §).

Muuta. Nuorisotyölautakunnan toiminta osoitti kertomusvuonna jatkuvaa
 laajentumista. Uusien ja vastedes rakennettavien kerhohuoneiden saanti
 ja suunnittelu lisäsi huomattavasti nuorisotoimiston työtä. Nuorisotyö-
 lautakunnan toiminnalle oli erittäin tärkeätä, että kaupunginhallitus
 päätti varata kaikkiin kaupungin rakentamiin asuntotaloihin askartelu-
 ja kerhohuoneita, joitten suunnittelu oli suoritettava yhdessä nuoriso-
 asiamiehen kanssa. Samoin oli lautakunnan työlle erittäin tärkeä nuori-
 sotalokomitean mietintö, joka jätettiin syksyllä kaupunginhallitukselle.
 Nuorisotoimisto on yhä suuremmassa määrin muodostunut kaupungin nuorison
 vapaa-ajan vieton järjestelypaikaksi. Tätä osoitti varsin runsaat päivit-
 täiset käynnit toimistossa. Nuorisotoimiston henkilökunta osoittautui
 riittämättömäksi suoriutumaan yhä laajenevasta työmäärästä, mistä erikoi-
 sesti suunnittelu ja uutta luova työ joutui kärsimään.